

Zorgproject Sprokkelhut

(update 2024)

team: Marijke, Bieke, Nelly, Wendy, Quinten

begeleidend team: Veroniek, Jo, Griet

Ons zorgproject kadert binnen een groter geheel en is gebaseerd op een ruimere visie die vanuit het MPC wordt vooropgesteld. We verwijzen hiervoor naar het **bio-psycho-sociaal model**. We proberen het kind/jongere te begrijpen vanuit een biologische invalshoek. Dit kader wordt vertegenwoordigd door een arts. Daarnaast kijken we wat de noden zijn op sociaal emotioneel gebied. We maken gebruik van verschillende perspectieven om het kind hierin te ondersteunen: **Dösen, psychodynamische denkmodel, contextversterkend werken**,... Tenslotte laten we ons leiden door de houding van **geweldloos verzet (NVR)** aan te gaan in het omgaan met agressie.

Dit alles inspireert ons in de dagelijkse werking met de gasten en hun context. Ze geven ons richting. Ons handelen komt zeker niet alleen vanuit een buikgevoel. De begeleiding is methodisch en doelgericht en wordt vertaald in concrete afspraken en handelingen.

Sprokkelhut is een leefgroep voor jongens en meisjes van 5 tot 14 jaar met een licht mentale beperking tot normale begaafdheid. Deze laatste is steeds gecombineerd met gedrags- en emotionele problemen en/of autismespectrumstoornis.

Samen met Bosland vormen we een duowoning: De Boshut.

Tijdens het weekend wordt er afwisselend gezorgd voor de kinderen/jongeren van beide groepen. Dit aanbod dient elkaars werking te respecteren.

De vier pijlers

Er zijn enkele accenten die we met zorg willen blijven bewaken in ons aanbod.

- **Veiligheid is een basisbehoefte en geeft houvast.**
- **Sprokkelhut biedt mogelijkheden om te oefenen in samenzijn.**
- **De ouders/context zijn onze partners.**
- **We hebben respect voor ieders eigenheid.**

1. Veiligheid geeft houvast.

Gedragsproblemen (agressie, stelen, liegen,...) beschouwen we als een uitingvorm van een onderliggende emotionele problematiek. Deze emotionele problemen kunnen een gevolg zijn van stoornissen in de ontwikkeling (ADHD, autisme), hechtingsproblematieken (onveilige hechting door achterliggende problematiek of weinig voorspelbare thuissituaties) of trauma waardoor de relaties met anderen onder druk komen te staan.

We willen de kinderen en jongeren **veiligheid** bieden door **grenzen** te stellen. Dit doen we door enerzijds **regels** aan te bieden, anderzijds met hen **afspraken** te maken.

De kinderen en jongeren uit Sprokkelhut hebben nood aan **transparante** regels en afspraken. Dit zorgt voor rust, houvast en maakt de ander/omgeving **voorspelbaar**. We nemen de opvoeding niet over. Ouders blijven zorgende (hoofd)figuren waarbij we ook aan de kinderen de veiligheid geven door de verbinding met ouders te blijven aangaan.

Hoe brengen we dit tot stand in de werking?

• Regels

Regels gelden voor iedereen, ook voor de begeleiders. Ze zorgen ervoor dat het veilig blijft en zijn niet onderhandelbaar. Er gelden in Sprokkelhut vier grote regels:

- We doen onszelf en anderen geen pijn en we nemen geen dreigende houding aan.
(onder pijn wordt ook verbale agressie verstaan)

- We gaan op een respectvolle manier om met elkaar.

- We respecteren ieders veilige plek: We komen niet op elkaars kamer.

- We hebben geen drugs, alcohol en/of gevaarlijke voorwerpen op de kamer.

Indien deze regels niet gerespecteerd worden gaan we met het team op zoek naar een passend gevolg.

• Individuele afspraken

Deze afspraken worden in overleg met de kinderen/jongeren en met medeweten van de context gemaakt. Deze **afspraken zijn flexibel en kunnen worden aangepast** aan de noden, leeftijd en sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind.

(vb. schermafspraken, pictogrammen om de dag en de overgangen te verduidelijken, extra rustmomenten inlassen, afspreken met vrienden, afspraken rond vrijheid, ...). Ieder kind heeft een unieke ondersteuningsvraag. Elk kind en jongere in Sprokkelhut heeft zijn eigen geschiedenis, noden en daarmee gaan we aan de slag.

Kinderen en jongeren zijn voortdurend op zoek naar veiligheid en voorspelbaarheid. Ze doen dit door o.a. de grenzen van de regels en afspraken op te zoeken. Elk op hun eigen manier brengen ze deze telkens opnieuw weer ter discussie, en indien zinvol, kunnen de afspraken na bespreking op een teamoverleg aangepast worden. Regels echter niet. In gesprek gaan en luisteren naar de kinderen/jongeren staat hierbij voor ons centraal, alsook samen zien wat er onderliggend aan de basis ligt van hun vraag.

• Groepsafspraken

De groepsafspraken zijn er om de kinderen en jongeren te **laten ervaren hoe het is om in een groep samen te leven, om met anderen rekening te houden** en om ze voor te bereiden op de maatschappij.

Groepsafspraken zorgen voor een structuur en maken samenwonen mogelijk. Denk maar aan de **structuur** in tijd (vaste tijdstippen voor dagelijkse vaste activiteiten als opstaan, ontbijten, naar school gaan); structuur in plaats (fysieke plaatsen waar dagelijkse activiteiten plaatsvinden, bijvoorbeeld eten aan tafel, speelmomenten, kamermomenten, rustmomenten).

Dagelijks is er een kringgesprek, deze noemen we **de spreek**. Alle kinderen en jongeren verzamelen zich samen met de begeleiders in de zetel. Dit gebeurt zowel tijdens de school als vakantiedagen. Tijdens de spreek wordt de avond (tijdens school) of de dag (tijdens vakanties) overlopen. De kinderen en jongeren kunnen vragen stellen, en zelf suggesties doen rond activiteiten. Naast de dagdagelijkse zaken is er ook ruimte om thema's die leven in de groep te bespreken. Tijdens 'de spreek' leren de kinderen en jongeren o.a. te luisteren naar elkaar, emoties te verwoorden, te ervaren dat niet iedereen hetzelfde perspectief heeft en dat ze met hun stem een positieve impact kunnen hebben op de ander/omgeving/sfeer.

Er is een **centraal prikbord** in de leefgroep waar informatie op staat die hen en ons aanbelangt om vlot door een sprokkeldag te komen: aanwezigheden van de begeleiding ,bel- en schermafspraken, in de vakantie geven we weer wat er te beleven valt,...

2. Experimenteren met relaties en gedrag in Sprokkelhut.

Sociale interactie is bij onze kinderen en jongeren geen evidentie. Vanuit hun problematiek kunnen relaties sterk onder druk komen te staan. We vinden het belangrijk in Sprokkelhut dat de kinderen en jongeren de ruimte krijgen om te experimenteren met relaties, en dit zowel in relatie tot **leeftijdsgenoten , begeleiding en met hun context**.

Hoe brengen we dit tot stand in de werking?

- **In relatie tot leeftijdsgenoten.**

In het dagdagelijkse leven in Sprokkelhut zetten we in op de groep tijdens eetmomenten, de spreek, speelmomenten en activiteiten buiten Sprokkelhut.

Iedere dag is er de mogelijkheid om samen te spelen met de andere kinderen. In spel wordt niet alleen de fantasie geprikkeld maar leren kinderen ook een relatie aan te gaan met leeftijdsgenoten. Tijdens het spelen wordt er afgestemd en naar elkaar geluisterd, evengoed kan er ruzie ontstaan. Uit deze ervaringen leren kinderen en jongeren omgaan met hun frustraties, negatieve gevoelens zoals boosheid en verdriet (vb. bij verlies). **De begeleiding grijpt deze momenten als groeikansen:** ze leren hen aanvaarden dat deze gevoelens er mogen zijn, we helpen mee gevoelens een plaats te geven en vooral hen te laten ervaren dat relaties soms onder druk komen te staan en dit niet tot een breuk hoeft te leiden.

We dagen de kinderen ook uit om externe contacten te leggen: hobbyclub, afspreken met vrienden, ontmoetingen met broers en zussen worden gestimuleerd,... dit steeds in overleg met de context.

Contacten in de digitale wereld kunnen we niet meer wegdenken. We bekijken in samenspraak met de context hoe zelfstandig en weerbaar de kinderen rond schermgebruik zijn. Er worden persoonsgebonden afspraken gemaakt en volgen hiervoor het SLOM-model. We houden ons aan de wettelijke afspraken rond minimumleeftijd. (zie afspraken digitale media)

- **In relatie tot de begeleiding**

We zetten als begeleiding in op het opbouwen van een vertrouwensvol contact met de kinderen en jongeren. We doen dit door samen dagdagelijks bezig te zijn met hen in groep en tijdens individuele contacten. Elk kind/jongere heeft een **aandachtsbegeleider**. Deze is binnen de groep het eerste aanspreekpunt voor de context en houdt de praktische zaken vast. Er zijn **regelmatig gesprekken**. Deze kunnen formeel (ter voorbereiding van een EP/OP, vragen over individuele afspraken,...) of informeel (bij het slapengaan,...) zijn. We gebruiken verschillende methodieken om in verbinding te gaan met de thema's die leven bij het kind.

Kinderen en jongeren in Sprokkelhut krijgen de kans om ook in relaties tot de begeleiders te zoeken en te experimenteren met hun gedrag. Emotieregulatie is bij veel van onze kinderen en jongeren nog onvoldoende aanwezig. **Externe regulatie en co-reguleren vanuit de begeleiding is nog nodig**. We helpen de kinderen en jongeren negatieve ervaringen/emoties te (ver)dragen. Het kind staat niet alleen in zijn gevoelens. We staan naast hen, spiegelen wat we zien en geven woorden aan gevoelens en zoeken samen wat nodig is.

Onze kinderen en jongeren hebben nood aan een betrouwbare en voorspelbare omgeving. We willen dit bieden door in eerste instantie **'emotioneel beschikbaar' en betrokken** te zijn. We willen hen laten ervaren dat ze bij ons terecht kunnen en er sensitief op hun noden gereageerd wordt. We hebben hierbij respect voor de eigenheid van ieder kind en jongere. Bij moeilijke momenten bieden we 'waakzame zorg.' **Waakzaam** wijst op sensitiviteit, signalen opvangen die tonen dat de jongere ergens mee worstelt, aanvoelen hoe hij/zij op dat moment erbij loopt. Om de **zorg** te benadrukken nemen we zelf de verantwoordelijkheid stappen te ondernemen in het kader van deze veilige omgeving.

We gebruiken 3 niveaus van waakzame zorg waartussen we continu kunnen wisselen:

- **Open dialoog** waarbij het vooral gaat over weten waar de jongere mee bezig is en aandacht hebben voor zijn leefwereld.
- **Gerichte vraagstelling** waarbij we onze bezorgdheid tonen, dit ook op basis van non-verbale signalen door vb. meer aanwezigheid te bieden.
- **Eenzijdige stappen** wanneer de veiligheid in gevaar is. We zijn hierover transparant en communiceren dit duidelijk naar het kind/de jongere, maar deze stappen zijn niet onderhandelbaar.

Er wordt geen oordeel gevormd. We vinden het belangrijk om op de kinderen/jongeren te reageren **vanuit begrip en niet vanuit afkeuring of afwijzing**. Een onvoorwaardelijke houding is hierbij een streefdoel. We willen het kind/jongere als het ware tonen dat we heel veel blijven

investeren in deze relatie en dat we hierin blijven geloven. Het ALS-DAN principe trachten we achterwege te laten.

Omgaan met boosheid is een gegeven in elke ontwikkeling van het kind. Naast het nemen van stappen om het veilig te houden, wordt er ook gezocht wat het kind/jongere wel mag doen om zich te ontladen. Als we merken dat een kind zich regelmatig verliest in zijn kwaadheid **zoeken we manieren waarop we hen kunnen helpen om tot rust te komen**. We omschrijven hoe we reageren bij onveiligheid. Dit wordt samengenomen in het signaleringsplan.

3. Ouders/context zijn onze partners.

We gaan de **gezamenlijke zorg** aan en stellen ons op **als partners in het opvoeden**.

We zien ouders als expert van hun kind en vinden het belangrijk om in te zetten op verbinding, relatie met hen en andere contextfiguren.

Hoe brengen we dit tot stand in de werking?

Ouders voelen zich **welkom** in Sprokkelhut. Samen een koffie drinken, in gesprek gaan over moeilijke dingen, belmomenten, begeleide bezoeken,... zorgen voor **verbinding**. Bezorgdheden uiten maar ook over de goede dingen praten zijn voor ons belangrijk. We willen ook voor de ouders/context emotioneel beschikbare en betrokken partners zijn. We doen dit door transparant en betrouwbaar te zijn. Ouders kunnen bij ons terecht en er wordt ook op hun noden sensitief gereageerd.

Bij moeilijke momenten bieden we 'waakzame zorg.' We gaan in dialoog met ouders. De **gezinsbegeleider** gaat regelmatig langs om in gesprek te gaan met hen. Een begeleider kan mee aansluiten naargelang het thema. We zetten in op het uitbouwen van **vertrouwend contact**. Op moeilijke momenten blijven we staan, helpen we **meedragen en verdragen** zodat er ook succeservaringen kunnen vorm krijgen. Ouders ervaren dat ze gehoord en gezien worden.

We bieden zorg op maat samen met de ouders. **We delen samen het beeld van hun kind** door overdracht van observaties en oudergesprekken. We vinden het belangrijk dat ouders dit ook kunnen delen met ons. We **zoeken samen naar de betekenis** van het gedrag van het kind/jongere zodat we hen beter kunnen begrijpen. Daarnaast proberen we te begrijpen hoe het verleden van ouders invloed heeft op de manier waarop ze naar opvoeding kijken. We wegen samen af wat **voldoende goede zorg** is. We stellen samen **zorgvragen** op: wat vinden ouders groeidoelen bij het kind.

4. Respect voor ieders eigenheid

We vinden het belangrijk in Sprokkelhut dat **iedereen uniek en authentiek** aanwezig kan zijn. Kinderen/jongeren en alle betrokken netwerken (context, school, ondersteunende diensten, Bosland, de omgeving,...) alsook het team van begeleiders moeten dit kunnen ervaren.

We gaan **op zoek naar gemeenschappelijke waarden en normen, ingekleurd door een persoonlijke toets, maar steeds in verbinding met de 3 andere pijlers.** Dit geeft ons enerzijds een gemeenschappelijke taal, maar geeft ons ook een stukje autonomie om een aantal accenten te leggen, het samen boeiend te maken, écht te zijn maar toch professioneel te blijven. Het uniek kunnen en mogen zijn spiegelen we naar alle betrokkenen. Het **samen groeien , met vallen en opstaan** maakt ons samen sterk.

Hoe brengen we dit tot stand in de werking?

Bij een **teamvergadering** is er ruimte voor kwetsbare feedback waarin stilgestaan kan worden welk effect de kinderen/jongeren op ons hebben of waar persoonlijke gevoeligheden meespelen. Naast **coaching** waarin we ons laten bijstaan door teamcoach en coördinator, is er ook driemaandelijke **supervisie** door een supervisor waarbij we reflecteren over ons eigen handelen. Thema's die ons bezighouden komen aan bod.

We willen de kinderen/jongeren laten zijn wie ze zijn. We zoeken samen hoe ze kunnen groeien. Dit gebeurt aan de hand van bovengenoemde **individuele momenten.**

Deelname en betrokkenheid aan beleidsgroepen, de boshutteams, het afdelingsdenken , vormingen, meedenken rond maatschappelijke thema's zorgt ervoor dat Sprokkelhut, samen met u en met een open blik de wereld aankan.

Laat er ons voor gaan,

Wij.